Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►**B**

TARYBOS DIREKTYVA

1990 m. rugsėjo 24 d.

dėl maisto produktų maistingumo ženklinimo

(90/496/EEB)

(OL L 276 , 6.10.1990, p. 40)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►**M1**	Europos Parlamento ir tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1882/2003 2003 m. rugsėjo 29 d.	L 284	1	31.10.2003
►**M2**	Komisijos direktyva 2003/120/EB 2003 m. gruodžio 5 d.	L 333	51	20.12.2003

▼B

TARYBOS DIREKTYVA

1990 m. rugsėjo 24 d.

dėl maisto produktų maistingumo ženklinimo

(90/496/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ([1]),

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ([2]),

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([3]),

kadangi, siekiant laipsniškai sukurti vidaus rinką iki 1992 m. gruodžio 31 d., reikėtų imtis atitinkamų priemonių; kadangi vidaus rinka apima vidaus sienų neturinčią erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas;

kadangi visuomenės susidomėjimas ryšiu tarp maisto ir sveikatos bei individualius poreikius tenkinančio maisto pasirinkimu nuolat didėja;

kadangi Taryba ir valstybių narių Vyriausybių atstovai, susirinkę Taryboje, 1986 m. liepos 7 d. rezoliucijoje dėl Europos programos prieš vėžį, pirmenybę suteikė mitybos gerinimui;

kadangi pagrindinių mitybos principų žinojimas ir tinkamas maisto produktų maistingumo ženklinimas gerokai palengvintų vartotojo galimybę pasirinkti;

kadangi maistingumo ženklinimo įvedimas prisidėtų prie visuomenės švietimo mitybos srityje;

kadangi, viena vertus, siekiant naudos vartotojams, antra vertus, norint išvengti bet kokių galimų techninių prekybos kliūčių, maistingumo ženklinimas visoje Bendrijoje turėtų būti standartizuotas;

kadangi maisto produktai, kurių maistingumas yra ženklinamas, turėtų atitikti šioje direktyvoje nustatytas taisykles;

kadangi visos kitos maistingumo ženklinimo formos turėtų būti uždraustos, tačiau maisto produktams, kurių maistingumas nepaženklintas, turėtų būti leista laisvai cirkuliuoti;

kadangi, siekiant, kad pateikiama informacija pasiektų eilinį vartotoją ir atliktų savo paskirtį, atsižvelgiant į menką žinių apie maistingumą lygį, ji turi būti paprasta ir lengvai suprantama;

kadangi tam tikrą laikotarpį taikant šią direktyvą bus įgyta vertingos patirties šioje srityje ir atsiras galimybė įvertinti vartotojų reakciją į informacijos apie mitybą pateikimo būdą, taip suteikiant Komisijai galimybę peržiūrėti taisykles ir pasiūlyti atitinkamus pakeitimus;

kadangi, siekiant paskatinti suinteresuotas šalis, ypač mažąsias ir vidutines įmones, ženklinti kuo daugiau produktų, priemonės visapusiškesnei ir labiau suderintai informacijai gauti turi būti įvedamos palaipsniui;

kadangi šioje direktyvoje pateiktose taisyklėse turi būti atsižvelgta ir į *Codex Altimentarius* rekomendacijas dėl maistingumo ženklinimo;

kadangi bendrosios ženklinimo nuostatos bei apibūdinimai yra pateikti 1978 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvoje 79/112/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su galutiniam vartotojui skirtų maisto produktų ženklinimu etiketėmis, pateikimu ir reklama, suderinimo ([4]) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 89/395/EEB ([5]); kadangi dėl to ši direktyva gali apsiriboti tik nuostatomis dėl maistingumo ženklinimo,

([1]) OL C 282, 1988 11 5, p. 8 ir OL C 296, 1989 11 24, p. 3.
([2]) OL C 158, 1989 6 26, p. 250 ir OL C 175, 1990 7 16, p. 76.
([3]) OL L 159, 1989 6 26, p. 41.
([4]) OL L 33, 1979 2 8, p. 1.
([5]) OL L 186, 1989 6 30, p. 17.

▼B

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Ši direktyva skirta galutiniam vartotojui pateiktinų maisto produktų maistingumo ženklinimui. Ji taip pat taikoma maisto produktams, tiekiamiems į restoranus, ligonines, valgyklas ir kitas viešojo maitinimo įstaigas (toliau – viešojo maitinimo įstaigos).

2. Ši direktyva netaikoma:

— natūraliam mineraliniam ar kitam žmonėms vartoti skirtam vandeniui,

— dietiniams komponentams/maisto papildams.

3. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant 1989 m. gegužės 3 d. Tarybos direktyvos 89/398/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su specialios paskirties maisto produktais, suderinimo ([1]) ir atskirų direktyvų, nurodytų šios direktyvos 4 straipsnyje.

4. Šioje direktyvoje:

a) „maistingumo ženklinimas" – tai etiketėje pateikiama informacija apie:

   i) energinę vertę;

   ii) šias maistines medžiagas:

      — baltymus,

      — angliavandenius,

      — riebalus,

      — skaidulines medžiagas,

      — natrį,

      — vitaminus ir mineralines medžiagas, išvardytus priede ir, kaip nurodyta tame priede, esančius dideliais kiekiais.

   Pakeitimai vitaminų, mineralų ir rekomenduojamų paros suvartojimo normų sąraše priimami 10 straipsnyje nurodyta tvarka;

b) „mitybinis teiginys" – tai bet kuriuo būdu pateikiama informacija ar reklaminis pranešimas, kuriuo teigiama ar užsimenama, kad maisto produktas turi ypatingų maistinių savybių, suteikiančių energijos (kaloringumo), kurį jis:

   — suteikia,

   — suteikia didesnį ar mažesnį kiekį,

   — nesuteikia

   ir (arba) dėl maistinių medžiagų, kurių jis:

   — turi,

   — turi mažesnį ar didesnį kiekį,

   — neturi.

   Nuoroda į maistinės medžiagos kokybę ar kiekį nėra mitybinis teiginys, kurio reikalauja teisės aktai.

   10 straipsnyje nurodyta tvarka tam tikrais atvejais gali būti nuspręsta, ar vykdomi šiame punkte keliami reikalavimai;

c) „baltymai" – tai baltymų kiekis, apskaičiuotas pagal šią formulę: baltymai = bendras azoto kiekis pagal Kjeldahlį x 6,25;

d) „angliavandeniai" – tai angliavandeniai, įskaitant poliolius, metabolizuojami žmogaus organizme;

e) „cukrūs" – tai visi maiste esantys monosacharidai ir disacharidai, išskyrus poliolius;

f) „riebalai" – tai visi lipidai, įskaitant fosfolipidus;

g) „sočiosios riebalų rūgštys" – tai riebalų rūgštys, neturinčios dvigubų jungčių;

([1]) OL L 186, 1989 6 30, p. 27.

▼B

h) „mononesočiosios riebalų rūgštys” – tai riebalų rūgštys su viena *cis*-dviguba jungtimi;

i) „polinesočiosios riebalų rūgštys” – tai riebalų rūgštys su dviem ar daugiau *cis*-, *cis*- metileno dvigubomis jungtimis;

j) „skaidulinės medžiagos” – tai medžiagos, kurios turi būti apibūdintos 10 straipsnyje nurodyta tvarka ir nustatomos tyrimo metodu, kuris turi būti nustatytas ta pačia tvarka;

k) „vidutinė vertė” – tai vertė, geriausiai atspindinti konkrečiame maisto produkte esantį maistinės medžiagos kiekį, atsižvelgiant į sezoninius svyravimus, vartojimo modelius ir kitus veiksnius, galinčius turėti įtakos realios vertės pokyčiams.

2 straipsnis

1. Laikantis 2 dalies, maistingumo ženklinimas yra neprivalomas.

2. Pateikiant mitybinį teiginį etiketėje, pateikiant ar reklamuojant, išskyrus bendrąją reklamą, maistingumo ženklinimas yra privalomas.

3 straipsnis

Leidžiami tik mitybiniai teiginiai apie energetinę vertę, maistines medžiagas, išvardytas 1 straipsnio 4 dalies a punkto ii papunktyje, ir medžiagas, priklausančias maistinių medžiagų kategorijai ar ją sudarančiomis. Nuostatos, apribojančios arba draudžiančios mitybinių teiginių, kaip apibrėžta šiame straipsnyje, pateikimą, gali būti priimtos 10 straipsnyje nurodyta tvarka.

4 straipsnis

1. Jei maistingumas ženklinamas, pateiktina 1 arba 2 grupės informacija tokia tvarka:

1 grupė:

a) energinė vertė;

b) baltymų, angliavandenių ir riebalų kiekiai.

2 grupė:

a) energinė vertė;

b) baltymų, angliavandenių, cukrų, riebalų, sočiųjų riebalų rūgščių, skaidulinių medžiagų ir natrio kiekiai.

2. Kai pateikiamas mitybinis teiginys apie cukrus, sočiąsias riebalų rūgštis, skaidulines medžiagas ar natrį, pateikiama 2 grupės informacija.

3. Ženklinant maistingumą, gali būti nurodyti šių medžiagų kiekiai:

— krakmolo,

— poliolių,

— mononesočiųjų riebalų rūgščių,

— polinesočiųjų riebalų rūgščių,

— cholesterolio,

— bet kurio iš mineralinių medžiagų ar vitaminų, išvardytų priede ir, kaip nurodyta tame priede, esančių dideliais kiekiais.

4. Kai pateikiami mitybiniai teiginiai, privaloma nurodyti medžiagas, priklausančias vienai iš 1 ir 3 dalyse nurodytų maistinių medžiagų kategorijų ar ją sudarančias.

Be to, kai nurodomas polinesočiųjų ir (arba) mononesočiųjų riebalų rūgščių ir (arba) cholesterolio lygis, taip pat pateikiamas ir sočiųjų riebalų rūgščių kiekis, tačiau pastarojo paskelbimas šiuo atveju nėra mitybinis teiginys, kaip apibrėžta 2 dalyje.

5 straipsnis

1. Pateikiama energinė vertė apskaičiuojama taikant tokius konversijos veiksnius:

▼B

— angliavandeniams (išskyrus poliolius	4 kcal/g – 17 kJ/g,
— polioliams	2, 4 kcal/g – 10 kJ/g,
— baltymams	4 kcal/g – 17 kJ/g,
— riebalams	9 kcal/g – 37 kJ/g,
— alkoholiui (etanoliui)	7 kcal/g – 29 kJ/g,
— organinėms rūgštims	3 kcal/g – 13 kJ/g,

▼M2

— salatrimai	6 kcal/g – 25 kJ/g.

▼B

2. Nuostatos dėl toliau išvardytų punktų tvirtinamos 10 straipsnyje nustatyta tvarka:

— dėl 1 dalyje nurodytų konversijos veiksnių pakeitimų,

— 1 dalyje pateikto sąrašo papildymo medžiagomis, priklausančiomis vienai iš toje dalyje nurodytų maistinių medžiagų kategorijų ar ją sudarančiomis, ir jų konversijos veiksniais, kad tokiu būdu būtų galima tiksliau apskaičiuoti maisto produktų energinę vertę.

6 straipsnis

1. Maistinių medžiagų arba jų sudedamųjų dalių energinė vertė ir maistinių medžiagų kiekis nurodomas skaičiais. Naudotini tokie vienetai:

— energetinė vertė– kJ ir kcal, — baltymai — angliavandeniai — riebalai — skaidulinės medžiagos — natris	gramais (g),
— cholesterolis	miligramais (mg),
— vitaminai ir mineralinės medžiagos	vienetais nurodyti priede.

2. Informacija nurodoma 100 g arba 100 ml produkto. Be to, ši informacija gali būti pateikta porcijai, kurios kiekis nurodytas etiketėje, jei nurodomas ir pakuotėje esančių porcijų skaičius.

3. 10 straipsnyje nurodyta tvarka gali būti nuspręsta, kad 1 ir 2 dalyse minima informacija gali būti pateikta grafine forma, laikantis nustatytinų formatų.

4. Kiekiai nurodomi parduodamam maistui. Atitinkamais atvejais ši informacija gali būti pateikta apie gatavą maistą, jei pateikiama pakankamai išsami jo paruošimo instrukcija ir informacija yra susijusi su vartoti skirtu maistu.

5. a) Informacijoje apie vitaminus ir mineralines medžiagas taip pat turi būti nurodyta procentais išreikšta rekomenduojama paros norma (RPN), pateikta priede 2 dalyje nurodytiems kiekiams;

b) vitaminų ir mineralinių medžiagų procentais išreikšta rekomenduojama paros norma (RPN) gali būti nurodoma grafine forma. Šios pastraipos įgyvendinimo taisyklės gali būti priimamos 10 straipsnyje nurodyta tvarka.

6. Informacija apie cukrus ir (arba) poliolius ir (arba) krakmolą turi būti nurodoma iškart po angliavandenių kiekio šitokia forma:

— angliavandeniai	g
kuriuose	
— cukrų	g

▼B

— poliolių g

— krakmolo g.

7. Kai nurodomas riebalų rūgščių kiekis ir (arba) rūšis ir (arba) cholesterolio santykis, ši informacija turi būti nurodoma iškart po bendrųjų riebalų šitokia forma:

— riebalai g

kuriuose

— sočiųjų rūgščių g

— mononesočiųjų rūgščių g

— polinesočiųjų rūgščių g

— cholesterolio mg.

8. Kiekvienu konkrečiu atveju nurodoma vidutine maistingumo vertė, pagrįsta:

a) gamintojo atlikta maisto produkto analize;

b) apskaičiavimu, remiantis žinomomis ar faktinėmis panaudotų sudedamųjų dalių vidutinėmis maistingumo vertėmis;

c) apskaičiavimu, paremtu visuotinai nustatytais ir patvirtintais duomenimis.

Pirmosios pastraipos įgyvendinimo taisyklės, ypač dėl nurodytų ir oficialiais patikrinimais nustatytų verčių skirtumų, nustatomos 10 straipsnyje nurodyta tvarka.

7 straipsnis

1. Informacija, apibrėžta šioje direktyvoje, turi būti pateikiama vienoje vietoje lentelės forma ir sunumeruota, jei pakanka vietos. Jei vietos trūksta, informacija pateikiama eilutėmis.

Rašmenys turi būti išspausdinti išsiskiriančioje vietoje, įskaitomi ir neištrinami.

2. Valstybės narės užtikrina, kad informacija, kuriai taikoma ši direktyva, būtų pateikiama pirkėjams suprantama kalba, išskyrus tuos atvejus, kai pirkėjui informacija suteikiama kitais būdais. Ši nuostata nedraudžia tokios informacijos pateikti keliomis kalbomis.

3. Valstybes nares susilaiko nuo smulkesniu nei sioje direktyvoje nurodytu reikalavimu del maistingumo zenklinimo.

8 straipsnis

4 straipsnyje nurodytos informacijos apie nefasuotus maisto produktus, skirtus parduoti galutiniam vartotojui arba viešojo maitinimo įstaigoms ir maisto produktus, fasuojamus pardavimo vietoje pirkėjo prašymu ar fasuojamus tiesioginiam pardavimui mastą ir jos pateikimo būdus gali reglamentuoti nacionalinėmis nuostatomis tol, kol 10 straipsnyje nustatyta tvarka bus galutinai patvirtintos Bendrijos priemonės.

9 straipsnis

Visos priemonės, galinčios turėti įtakos visuomenės sveikatai, tvirtinamos pasikonsultavus su Maisto produktų moksliniu komitetu, įkurtu Sprendimu 74/234/EEB ([1]).

▼M1

10 straipsnis

1. Komisijai padeda pagal Reglamento (EEB) Nr. 178/2002 ([2]) 58 straipsnį įsteigtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas, toliau - Komitetas.

([1]) OL L 136, 1974 5 20, p. 1.
([2]) OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

▼**M1**

2. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB ([1]) 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas yra trys mėnesiai.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

▼**B**

11 straipsnis

1. Valstybės narės imasi priemonių, būtinų šiai direktyvai įgyvendinti, ir apie tai nededamos praneša Komisijai. Šios priemonės taikomos taip, kad:

— iki 1992 m. balandžio 1 d. būtų leidžiama prekiauti produktais, atitinkančiais šią direktyvą,

— nuo 1993 m. spalio 1 d. būtų uždrausta prekiauti produktais, neatitinkančiais šios direktyvos.

2. Iki… (praėjus penkeriems metams nuo pranešimo apie šią direktyvą) dėl savanoriško vienos ar kelių šių maistinių medžiagų – cukrų, sočiųjų riebalų rūgščių, skaidulinių medžiagų, natrio – nurodymo ženklinant maistingumą ar pateikiant mitybinį teiginį neturi būti reikalaujama vykdyti 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą įsipareigojimą nurodyti visas šias maistines medžiagas.

3. Iki… (praėjus aštuoneriems metams nuo pranešimo apie šią direktyvą) Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą apie šios direktyvos taikymą. Tuo pat metu ji pateikia Tarybai atitinkamus pasiūlymus dėl pakeitimų.

12 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

([1]) 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimas 1999/468/EB, nustatantis Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką (OL L 184, 1999 7 17, p. 23.)

▼B

PRIEDAS

Vitaminai ir mineralinės medžiagos, kurios gali būti nurodomos, ir rekomenduojamos paros normos

Vitaminas A	800 μg	Vitaminas B12	1 μg
Vitaminas D	5 μg	Biotinas	0,15 mg
Vitaminas E	10 mg	Pantoteno rūgštis	6 mg
Vitaminas C	60 mg	Kalcis	800 mg
Tiaminas	1,4 mg	Fosforas	800 mg
Riboflavinas	1,6 mg	Geležis	14 mg
Niacinas	18 mg	Magnis	300 mg
Vitaminas B6	2 mg	Cinkas	15 mg
Folacinas	200 μg	Jodas	150 μg

Nusprendžiant, kas sudaro didelį kiekį, orientuojamasi į 15 % šiame priede nurodytos rekomenduojamos paros normos 100 g arba 100 ml produkto arba pakuotėje, jei joje yra tik viena porcija.